

OPLEIDING PODIUM TECHNIEKEN

**VERWERKING ENQUÊTE PODIUMTECHNIEKEN
STUDIE BETREFFENDE ORGANISATIE VAN EEN
OPLEIDING PODIUMTECHNIEKEN.**

**in opdracht van het
SOCIAAL FONDS VOOR PODIUMKUNSTEN
Meistraat 2
2000 Antwerpen**

**DE PIANOFABRIEK
Pascal Verreth
Fortstraat 35
1060 St. Gillis**

INHOUD

<u>1. Inleiding</u>	p.3
<u>2. Enquête</u>	
a. omschrijving	p. 4
b. verwerking	p. 6
<u>3. overzicht vormingen, opleidingen in Vlaanderen en Brussel</u>	
a. ‘regulier’ onderwijs	p.14
b. beroepsopleiding licht- geluidstechnieken De Pianofabriek	p.16
c. bijscholingen	p.17
d. avond- weekend cursussen	p.18
e. Stichting opleiding Theatertechnici Nederland	p. 20
<u>4. ‘visie’ op een opleiding</u>	
a. inleiding	p.21
b. lessenplanning	p.23
- algemeen technische vakken	p.23
- theatertechnische vakken	p.24
- algemeen vormende vakken	p.27
- technische rondleidingen/ studiebezoeken	p.28
- stage	p.28
- evaluaties	p.29
c. concreet	p.30
d. doelpubliek	p.31
- criteria	
- aantal	
- selectie	
e. lesgevers	p.32
f. coördinator	p.33
g. infrastructuur	p.34
h. mogelijke samenwerkingsverbanden	p.35
<u>5. Begroting</u>	p.37
<u>6. Subsidiëringmogelijkheden</u>	p.38
<u>7. Stuurgroep</u>	p.42
<u>8. Besluit</u>	p.43

1. INLEIDING

De vraag naar degelijk opgeleide podiumtechnici groeit. De sterke professionalisering van de sector en de intrede van meer gekwalificeerde apparatuur stelt hogere eisen aan de podiumtechnicus. De noodzaak aan een betere scholing dringt zich op. Eén probleem echter : er bestaat geen opleiding podiumtechnieken.

Door het Sociaal Fonds voor Podiumkunsten werd de opdracht gegeven een studie te maken betreffende de wenselijkheid en haalbaarheid van een opleiding podiumtechnieken.

In samenwerking met het Vlaams Theater Instituut werd een enquête opgesteld en verstuurd naar alle theaters, culturele centra, dansgezelschappen,...

De verwerking van deze enquête vormt het eerste deel van deze studie. Deze geeft zeker een beeld van de huidige situatie van de podiumtechnicus en een visie over een opleiding vanuit de sector, en laat geen twijfel bestaan over de wenselijkheid van een opleiding.

In een tweede deel wordt er een overzicht gegeven van alle initiatieven die vormingen, cursussen,... rond licht- en geluidstechnieken organiseren. Maar zoals reeds gezegd: een volwaardige opleiding podiumtechnieken bestaat er (nog) niet in Vlaanderen.

In een derde en laatste deel wordt er een beeld gegeven van hoe een opleiding er zou moeten uitzien : lessenplanning, noodzakelijke infrastructuur, doelpubliek, begroting + subsidiëringmogelijkheden.

In de hoop dat deze studie bijdraagt tot de discussie over het 'hoe en wat' van een opleiding podiumtechnieken en mee aan de basis ligt van de verwezenlijking ervan.

Pascal Verreth
september '98

2. ENQUETE

A. Omschrijving enquête

Door het Sociaal Fonds voor Podiumkunsten en het Vlaams Theater Instituut werd er een enquête met als onderwerp 'podiumtechniek en opleiding' opgesteld.

Deze werd rondgestuurd naar 379 centra (vnl. Culturele centra, theaters en dansgezelschappen).

De bedoeling van deze enquête was tweeledig: enerzijds een beeld te krijgen van de huidige podiumtechnicus (afgekort PT) en anderzijds te weten komen hoe de sector aankijkt tegenover een opleiding podiumtechnieken.

98 centra (26 %) stuurden de enquête –formulieren ingevuld terug.

Er moet hierbij wel vermeld worden dat er eigenlijk een onvoldoende selectie is gemaakt van de centra naar waar de enquête is verstuurd. Van de 379 centra zijn er heel wat die niet over een technicus of technische ploeg beschikken ,die dus ook geen betrokkenheid voelen omtrent deze materie en de enquête dus ook niet hebben teruggestuurd.

Onderstaande cijfers proberen toch een beeld te geven over wie de enquête heeft teruggestuurd .

Van de 98 centra zijn er:

- 10 kunstencentra
- 6 danscentra
- 3 muziektheaters
- 19 theaters, jeugdtheaters en figurentheaters
- 59 culturele centra / receptief plateau
- 1 school

42 van de 98 'centra' zijn lid van FEVECC (overkoepelende organisatie Culturele centra Vlaanderen)

26 lid van de Vlaamse Directies Podiumkunsten (VDP)

Zowel de FEVECC als de VDP- leden kunnen worden ingedeeld in categorieën aan de hand van enkele criteria.

Om een beter beeld te krijgen over de representativiteit van deze enquête heb ik nagegaan in hoeverre er respons is gekomen uit elke desbetreffende categorie.

*FEVECC-leden :

Aan de hand van 2 criteria (het inwonersaantal van de gemeente waarin het centrum gevestigd is, en de aanwezige infrastructuur) worden de centra ingedeeld in de volgende categorieën: wijkhuis/ basiscategorie/ plus 1/ plus 2.
(de gemeenschapscentra in Brussel zijn ondergebracht in de basiscategorie)

Teruggestuurde enquêtes verdeeld over de verschillende categorieën:

42 % (3 van de 7) van de wijkhuizen
32 % (23 van de 71) van de basiscategorie
32 % (8 van de 25) van de plus 1 - categorie
44 % (8 van de 18) van de plus 2 - categorie
6 % (1 van de 15) centra buiten categorie

* VDP - leden

Kunnen ingedeeld worden volgens subsidieniveau.

22 % (4 van de 18) 0 - 10 miljoen
53 % (7 van de 13) 10 - 20 miljoen
33 % (5 van de 15) 20 - 30 miljoen
66 % (6 van de 9) 30 - 50 miljoen
75 % (3 van de 4) 50 - 100 miljoen
50 % (1 van de 2) > 100 miljoen

De voornaamste conclusie uit bovenstaande cijfers is dat de enquête zeker representatief te noemen is : alle categorieën zijn erin vertegenwoordigd . De hogere categorieën (grotere centra/ infrastructuur/ subsidies) zijn zeker meer dan voldoende vertegenwoordigd, en het zijn deze centra die de meer uitgebreidere technische ploegen in dienst hebben.

De enquête kan dus zeker een beeld geven van de situatie van de PT en een visie over een opleiding vanuit de sector.

opmerking :De enquête werd enkel rondgestuurd naar de 'gesubsidieerde centra', privé-firma's zijn dus niet vertegenwoordigd. (dit is zeker niet onbelangrijk, daar er zeker grote verschillen zijn in de wijze van organisatie, functioneren en manier van werken tussen de privé en de gesubsidieerde sector).

Met het oog op het opstarten/ uitwerken van een opleiding podiumtechnieken is het dan ook zeker aangewezen rekening te houden met de resultaten uit deze enquête.

B. Verwerking enquête

1. naam van de instelling

2. Overzicht van de huidige tewerkstelling

2.1. Hoeveel P.T. werken er in U organisatie resp. in 1994 (of seizoen 93-94) en in 1998 (of seizoen 97-98)?

	1994 (93-94)	1998(97-98)
aantal in vast dienstverband (met volledig jaarcontract*)	151	366 (216 + 150**)
aantal in vast dienstverband (met deeltijds contract*)	10	24 meestal ½
aantal in een banenplan	82	85
aantal freelancers hoeveel maandeenheden	16 gem. 3m/jaar	36 gem. 3m./jaar
aantal stagairs		9 gem. 1,5m/j
aantal vrijwilligers	14	27

* voor werknemers in overheidsdienst = statutairen en contractuelen

** In de Muntshouwborg (Brussel) alleen werken er 150 technici

Conclusies:

- 366 full-time technici in vast dienstverband, 24 part-timers en 85 in een banenplan (vnl. web-plus/ Geco of DAC). Is een totaal van 474 podiumtechnici.
- Het aantal free-lancers is vrij beperkt en zitten vnl. bij de grote theaters en dansgezelschappen
- Het aantal stagairs is bijna verwaarloosbaar, en de stages zijn van zeer korte duur (ze komen vnl. van de VDAB-opleiding van De Pianofabriek en van het RITS).
- Slechts 3 centra werken met vrijwilligers : De Media (8)/ Stuc-Klapstuc (18)/ Walpurgis (1).

- Betreffende evolutie '94 – '98 : Deze cijfers geven geen correct beeld daar velen geen cijfers hebben opgegeven voor '94, toch kan men veronderstellen dat er een opwaartse trend is in het aantal tewerkgestelde PT.

2.2 Wat is het diploma van uw huidige P.T. ?

diploma	aantal
Universitair	11
NUHO	62
HSO	276 (126 + 150 *)
LSO	83
LO	24

* Over de 150 technici van De Muntshouwborg hebben we geen gespecificeerde gegevens gekregen maar ook hier heeft de meerderheid een HSO of LSO- diploma.

Conclusies:

- De overgrote meerderheid van de PT heeft een diploma HSO (60 %); 27 % heeft een diploma LSO. Wat maakt dat de scholingsgraad van de PT zeker laag te noemen is.
- De universitaires zijn voornamelijk te vinden in een paar grote dans- ballet - gezelschappen.

2.3. Hebben U P.T. bijkomende vorming en /of bijscholing gevolgd?

neen:	32 centra
ja:	62 centra

waar/ welke bijscholing:

*Belgische associatie scenografen en theatertechnici (BASTT) : 103 technici (uit 48 centra)

*De Pianofabriek (opleiding licht- geluidstechnieken in samenwerking met Vlaamse dienst voor arbeidsbemiddeling en de Brusselse Gewestelijke dienst voor arbeidsbemiddeling) : 13 technici (uit 13 centra).

*Eigen organisatie: - 35 technici (uit 7 centra)krijgen een bijkomende opleiding (vnl. electriciteit / licht /geluid) georganiseerd door het centrum
Het gaat hier om centra van de stad Antwerpen.
- De Muntchouwburg organiseert een eigen vorming rond veiligheid/ EHBO.

*Andere: - I.B.V. :2 technici
- Vlaamse dienst voor arbeidsbemiddeling. : 3 technici
- Wivo (klantvriendelijkheid) : 2 technici
- I.C.V.A. (Gent): 3 technici
- P.A. –cursus (media Eeklo) : 1 technicus
- Narafi: 1 technicus
- R.I.T.S. : 2 technici
- Sound Seminar: 1 technicus
- Showbizschool : 1 technicus
- Vlarem (OMOB): 2 technici
- veiligheid en brandpreventie : 2 technici
- EHBO : 2 technici

Conclusie:

66% van de centra heeft één of meerdere technici in dienst die een bijkomende vorming hebben genoten. Het gaat hier vooral om de vormen/ cursussen georganiseerd door BASTT (in samenwerking met Fevecc).

13 technici hebben de opleiding licht/ geluid van De Pianofabriek gevolgd.

Vnl. centra verbonden aan de Stad Antwerpen organiseren eigen technische vormingen.

Bovenstaande cijfers geven een overzicht over de georganiseerde bijscholingen in centra. Daarnaast bestaat er een zeer belangrijke en informele wijze van bijscholing: namelijk het doorgeven van kennis van ervaren PT aan nieuwkomelingen. Zo ongeveer elke technicus heeft ooit een mentor gehad die hem het vak op het werkveld geleerd heeft.

2.4. Indien U met meer dan 1 technicus werkt, hoe is deze ploeg georganiseerd?

Bv. Is iedereen even polyvalent, wordt er gewerkt met gespreide specialisaties (vb. iemand vooral voor licht of geluid) of zijn er strikte taakomschrijvingen?

a. Kleinere centra

- De meest voorkomende structuur is de volgende: iedereen is polyvalent en wordt veronderstelt zelfstandig te werken. De werkverdeling en organisatie is meestal in handen van een hoofdtechnicus of toneelmeester (al of niet bijgestaan door een 'tweede' man.).

- Polyvalentie is duidelijk het sleutelwoord, toch worden er volgens bekwaamheden en deskundigheden op bepaalde gebieden taken verdeeld. De meeste courante opdeling hierbij is: enerzijds technici die verantwoordelijk gesteld worden voor het 'licht', en anderzijds technici die instaan voor het geluid.

- Een andere opdeling die voorkwam was: een ploeg die instaat voor de eigen produkties; en een ploeg die instaat voor de receptieve werking.

- Voor bepaalde specialisaties, waarbij de know-how niet aanwezig is binnen de ploeg wordt in sommige gevallen een beroep gedaan op 'free-lancers'.

- In iets grotere ploegen wordt vaak een technicus verantwoordelijk gesteld voor de decorbouw.

- In sommige gevallen is er een klusjesman aanwezig die instaat voor het onderhoud en het klaarzetten van de zaal. Indien er een conciërge in het centrum aanwezig is behoort het onderhoud en het klaarzetten van de zaal ook vaak tot zijn taak.

b. grotere centra

- In zeer grote centra/ gezelschappen (KVS/ NTG / De Munt...) is de technische ploeg uiteraard uitgebreider en zijn de taken meer gespecificeerd.

- Onder de leiding van een hoofdtechnicus –bijgestaan door een assistent hoofdtechnicus- werkt er een ploeg van polyvalente technici die instaan voor het licht/ geluid ; met daarnaast een ploeg die instaat voor de zaal en het lossen en laden; en (afhankelijk van het centra) een ploeg electriciens/ mechaniciens en in sommige gevallen een rekwisiteur.
- In andere gevallen ziet het organigram er als volgt uit: hoofd electro's (+ technici verantwoordelijk voor licht/ geluid/ electriciteit) een hoofd 'machinist'(+ ploeg) en een hoofd 'dekoratelier' (+ schrijnwerker, meubelmaker, metaalbewerker,...)

3. Wat is een goede podiumtechnicus?

De meningen van wat een goede PT is lopen ver uit elkaar, niet in het minst omdat de organisatievormen in de sector sterk verschillen. Om een goede opleiding, resp. bijscholing te kunnen organiseren is het belangrijk om te weten wat de werkgevers verwachten van een nieuwe PT die men wil aanwerven.

Er werd gevraagd een beoordeling te geven aan onderstaande eigenschappen, door het toekennen van een +/- score. Volgens belangrijk kon men een + + +, + +, +, -, - - of - - - quoterig geven.

Om een zicht te krijgen op de resultaten van deze en volgende vragen, heb ik de +/- score een cijferwaarde gegeven (van + 3 tot -3) en de optelsom gemaakt van alle antwoorden. De eigenschappen zijn ook steeds gerangschikt volgens belangrijkheid.

1. polyvalent zijn	250
2. flexibel zijn	231
3. zelfstandig kunnen plannen en organiseren	207
4. artistieke betrokkenheid hebben	184
5. contactvaardig zijn	176
6. als basis een technische opleiding gevolgd hebben	165
7. permanent aan bijscholing doen	139
8. weten hoe de sector functioneert	138
9. zowel in eigen zaal kunnen werken als op reisvoorstelling	96
10. minstens een A2 opleiding gevolgd hebben	58
11. een C-rijbewijs hebben	26
12. zich specialiseren	-14
13. kennis hebben sociale wetgeving	-97

Conclusies:

- Polyvalent zijn, flexibel en zelfstandig kunnen werken worden unaniem als belangrijkste eigenschappen aanzien voor een goede podiumtechnici Ook artistieke betrokkenheid en contactvaardig zijn wordt als zeer belangrijk beschouwd.

Attitudes en persoonlijkheidskenmerken worden duidelijk belangrijk ingeschat. Enkel voldoende technische kennis bezitten maakt dus niet iemand tot een goede technici.

- Opmerkelijk is dat de vraag naar specialisten nihil is .

- Het belang van zowel in eigen zaal als op reisvoorstelling kunnen werken en het al of niet hebben van een rijbewijs C, wordt uiteraard alleen belangrijk gevonden door de centra die reisvoorstellingen hebben ,wat de betreffende lage score verklaart.

- Kennis van de sociale wetgeving wordt als totaal onbelangrijk beschouwd (dat is normaal gezien ook het domein van ander personeel) .

- Een basisopleiding wordt zeker noodzakelijk geacht, alsook permanente bijscholingen. De graad van scholing wordt als bijzaak beschouwd, men zit blijkbaar niet te wachten op hoger opgeleid personeel; wel op beter opgeleide mensen.

4. Wat is een goede opleiding voor een podiumtechnicus

Als een PT een opleiding zou volgen, wat zouden/ zijn haar belangrijkste vakken moeten zijn? Hieronder worden 12 vakgebieden opgesomd. Gelieve het belang ervan aan te duiden:

<u>vakgebieden</u>	<u>quotering</u>
1. Licht	246
2. Geluid	240
3. Electriciteit	211
4. Veiligheid	196
5. Audio- visuele technieken	186
6. Sociale en praktische vaardigheden	142
7. Mechanica	123
7. decor-, licht en/ of klankontwerp	123
8. decor	109
9. speciale effecten	71
10. algemene theatervorming	-23
11. Sociale wetgeving	- 55

Conclusies:

Lichttechnieken, geluidstechnieken en electriciteit worden duidelijk de belangrijkste vakken beschouwd in een opleiding PT.

Op de voet gevolgd door veiligheid en audio-visuele technieken.

Ook hier komt het belang van sociale en praktische vaardigheden duidelijk tot uiting.

Decor, mechanica, speciale effecten en ontwerp moeten zeker ook deel uitmaken van een goede opleiding .

Algemene theatervorming en sociale wetgeving worden als onbelangrijk beschouwd.

Kies uit deze 12 vakgebieden het vak dat volgens U het allerbelangrijkst is :

Er werd gevraagd één vak op te geven dat als allerbelangrijkst wordt beschouwd.

Gerangschikt volgens belangrijkheid geeft dit volgend resultaat:

1. Licht (31 centra)
2. Geluid (26 centra)
3. Electriciteit (16 centra)
4. Veiligheid (15 centra)
5. decor, licht en /of klankontwerp (14 centra)
6. Sociale en praktische vaardigheden (9 centra)
7. Decor (6 centra)
8. Audio-visuele technieken (5 centra)

Algemene theatervorming/ speciale effecten en sociale wetgeving worden door niemand als belangrijkst beschouwd.

Conclusies:

-Uitgezonderd dat audio-visuele technieken als iets minder belangrijk worden beschouwd, komt dit volledig overeen met de antwoorden op de vorige vraag.

- Decor en decor- licht- en/ of klankontwerp worden uiteraard vooral belangrijk geacht door centra die veel eigen produkties opzetten. Centra met een voornamelijk receptieve werking hechten hier minder belang aan.

-Een aantal centra maakten terecht de vermelding dat de verschillende vakken vooral zo praktijkgericht mogelijk moeten georganiseerd worden.

5. Bijscholing

Bestaat er binnen uw organisatie ook een behoefte aan specifieke bijscholing naast een algemene basisopleiding voor het bestaande personeel?

neen:	40 centra (46%)

ja:	47 centra (54%)

Zo ja, kan je omschrijven voor welke PT en welke bijscholing?

- De meeste vraag is er naar bijscholingen rond geluids-technieken (20) ; lichttechnieken (19) en vormingen rond nieuwe technieken, materialen en evoluties (16).

Iets minder vraag is er naar :Veiligheid (6) en algemene podium- en theatertechnieken (6) en Electriciteit (4)

- Een waaier aan andere vormingen wordt opgesomd: Multimedia; rigging; brandpreventie, werkplanning en organisatie, mechanica, decor, ontwerp, electronica, basis computer, PC algemeen, algemene vorming , computergestuurde systemen, audiovisuele technieken, lassen, schildertechnieken.

Conclusie:

Het is verwonderlijk dat slechts 54 % van de centra een nood ziet aan bijscholing van haar personeel. Vooral daar bij vraag 3 'permanent aan bijscholing' doen betrekkelijk belangrijk wordt bevonden voor een goede PT.

Er word misschien wel veronderstelt dat wanneer de kandidaat PT een goede basisopleiding heeft genoten er minder noodzaak zou moeten zijn naar bijscholingen (alhoewel men zelfs dit in vraag kan stellen).

6. Toekomst

Zijn er op dit moment vacatures voor PT bij U ?

10 centra antwoorden 'ja'.

Het gaat om 10 voltijdse betrekkingen , 2 part- time en 2 ¾-time.

Denkt U binnen afzienbare tijd (vb. 1 jaar) nieuwe PT aan te werven ? Vervangingen van het huidige personeel tellen ook mee.

29 centra antwoorden 'ja'.

Het zou hier om 56 betrekkingen gaan (waarvan 5 part-time).

Conclusie:

In totaal zijn er tussen nu en een jaar 70 vacatures voor PT. Rekening houdend met feit dat ongeveer een 1/4 van de centra de enquête beantwoord heeft is dit een zeer groot aantal. Dit is alleszins een overduidelijke indicatie dat de mogelijkheid tot tewerkstelling na een opleiding PT meer dan reëel te noemen is.

3. OVERZICHT VORMINGEN/ OPLEIDINGEN **PODIUMTECHNIEKEN IN VLAANDEREN EN BRUSSEL**

Hierbij wil ik een overzicht geven van alle vormen, opleidingen, cursussen... rond podiumtechnieken /licht- geluidstechnieken in Vlaanderen en Brussel die op dit moment bestaan.

Eigenlijk zou ik hier zeer kort kunnen zijn : en bestaat geen volwaardige dag-opleiding podiumtechnieken in Vlaanderen. Toch zijn er een aantal initiatieven die een verwantschap hebben bij wat een opleiding podiumtechnieken zou kunnen zijn/ worden.

Waarschijnlijk is dit overzicht niet volledig, maar het geeft wel zeker een beeld van de vormings-mogelijkheden tot PT in Vlaanderen/ Brussel.

a. 'regulier' onderwijs.

Zoals reeds gezegd bestaat er in Vlaanderen géén opleiding podium- of theatertechnieken. Mensen die toch voorbereidende studies willen aanvangen om PT te worden ,studerend vaak electriciteit of elektronica (maar ook hier bestaat er geen richting waarbij toepassingen naar licht- geluidstechnieken aan bod komen.).

Er zijn wel twee scholen die opleidingen geven voor audiovisuele communicatie. Af en toe zijn er studenten die na het beëindigen van onderstaande opleidingen hun weg proberen te zoeken in de podium-technieken.

1. RITS Hoge School voor audio-visuele communicatie.

(Moutstraat 15 1000 Brussel tel. 02/5071411)

Organiseert volgende opleidingen:

a. Audio-visuele kunst:

-optie animatie (4 jaar)

- optie: medium: film/ TV/ radio

2 jaar gemeenschappelijk ; suboptie – film (2j)

- TV –regie-assistent

- journalistiek

- radio: regie/productie

b. muziek en dramatische kunst (4jaar)

optie toneel /regie: geen technische opleiding

c. industriële wetenschappen en technologie (3 jaar)

- audio-visuele techniek:

*optie beeld /geluid/ montage : algemene vakken (geschiedenis/ talen/ wiskunde,...)belichtingstechniek/akoestiek/electriciteit/electronica/geluidstechniek/ analoge en digitale technieken

* optie assistentie: algemeen vormend/ opl. toneelmeester/ regie-assistent/
productie-assistent(televisie)/fotografie/ belichtingstechniek/ audio-technologie / video- film
montage./ stage in een omroep, bedrijf of bij een toneelgezelschap

Conclusie:

Het is vooral de opleiding audio-visuele techniek (met de twee opties) die het meest aansluit bij het vak PT. En ook al zijn de opleidingen vooral gericht naar de audio-visuele sector (en komen de meeste studenten in die sector ook terecht), er is een doorstroming van leerlingen uit deze opleiding(en) naar de teatertechnische sector .

Er is in het verleden al vaker gesteld dat het RITS de geplaatste school zou zijn om een degelijke opleiding PT uit te bouwen maar tot nader order zijn er geen concrete plannen in die richting.

2. NARAFI Radio en filmtechnisch instituut

(V. Rousseaulaan 75 1190 Brussel tel 02/3401020)

Organiseert 4 opleidingen :

a. Audio-visuele techniek (3 jaar): met optie fotografie en met optie Cinematografie.

De optie cinematografie is een film/ video gerichte vorming. Naast algemene vakken (talen/ bedrijfseconomie/ basiswetenschappen/ ...) zijn er volgende technische vakken: foto/ cine fysica en technologie (waarin geluid-technologie / akoestiek en belichtingstechniek aan bod komen); beeld en klanktechniek; elektronische beeldtechniek; praktijk film en video.
gem. 24 uur/ week .

Bijna alle studenten zoeken , na de studies, hun weg in de audio-visuele sector. Enkelingen komen terecht in de podium-kunsten –sector.

b. electriciteit optie elektronica (3 jaar)

Een electronica-opleiding met vnl. toepassingen naar de audio-visuele sector: industriële elektronica en automatisatie; analoge en tele-technieken; digitale technieken en systemen; datacommunicatie en netwerken.

gem. 25 uur/ week .

3. Showbiss-school Oostende – CDBSO

(Ieperstraat 7 8400 Oostende 059/509357)

In het Centrum deeltijds beroepsecundair onderwijs te Oostende loopt er een opleiding ‘podiumberoepen’. Het is deeltijds onderwijs , secundair (3 jaar). Leerlingen die na deze opleiding wensen voort te studeren zijn wel verplicht eerst voor een centrale examencommissie examen af te leggen.

Naast een opleiding entertainment is er een opleiding back-stage technieken.

Volgende vakken komen hierin aan bod:

Licht en geluid/ standenbouw/ grafiek/ tekenen/ theatertechniek/ praktijk decorbouw/ decorontwerp / kunstgeschiedenis/ schildertechnieken/ maquettebouw.

Op het einde van de opleiding krijgen de leerlingen een attest van 'regelmatige lesbijwoning'.

Ondanks de goede intenties wordt deze opleiding, door gebrek aan infrastructuur, materiaal en ervaren lesgevers met kennis van zaken, zeker niet aanzien als een goede voorbereiding op het vak PT.

b. Beroepsopleiding licht- geluidstechnieken De Pianofabriek i.s.m. de VDAB/BGDA.
(Fortstraat 35 1060 St. Gillis 02/5410170)

De enige langer lopende dagopleiding op dit moment is de VDAB beroepsopleiding in De Pianofabriek. De opleiding richt zich tot lager geschoolden (geen diploma hoger onderwijs) en langdurig werklozen (minstens 12 maand uitkeringsgerechtigd werkloos of bestaansminimumtrekker). Gedurende een schooljaar (aan 24 uur per week) wordt er praktische en theoretische vorming gegeven rond licht- geluids- en opnametechniek. Het accent ligt wel vooral op geluid- en opname-technieken .

Jaarlijks kunnen 18 cursisten deze opleiding volgen. In het kader van de opleiding wordt er ook 6 weken stage gelopen in de technische ploegen van theaters, Culturele centra, P.A.-firma's of studio's.

De opleiding is vijf jaar geleden van start gegaan als kansarmoede-project, met de bedoeling voornamelijk migrantenjongeren te bereiken. Voor het vierde jaar loopt ze nu in samenwerking met de VDAB en worden er vnl. Vlaamse 'jongeren' (gem. 25 tot 30 jaar) bereikt. De interesse voor de opleiding is zéér groot (jaarlijks zijn er rond de 100 geïnteresseerden) en de tewerkstellingresultaten achteraf zijn zeker bevredigend te noemen. (er is een doorstroming van gemiddeld 60 % naar de arbeidsmarkt).

lessen die aan bod komen in de opleiding: geluidstechnieken/ lichttechnieken/ opnametechnieken/ electriciteit / muziekkennis: ritmiek, notenleer, harmonie,.../ akoestiek/ initiatie audio-visuele technieken/ effect-processoren/ midi/ speciale effecten / praktijkoefeningen studio/ P.A.-praktijk/ praktijkoefeningen op het werkveld/ overzicht niet-westerse muziekgenres: Arabisch / Oriëntaals; Aziatisch; Latijns-Amerikaans ; Afrikaans/ interculturele vorming/ sollicitatietraining/ studiebezoeken en technische rondleidingen/ organisatie eigen festival/...

Na voltooiing van de opleiding krijgen de cursisten een getuigschrift van beroepsopleiding van de V.D.A.B.

c. Bijscholingen:

* BASTT (Belgische associatie van scenografen/teatertechnici)
(Campinaweg 10 2690 Brecht 03/6362938)

In samenwerking met FEVECC (overkoepelende organisatie van Culturele centra) worden er door BASTT met regelmaat bijscholingscursussen georganiseerd voor werkende technici uit de Culturele centra.

aanbod van cursussen (wordt jaarlijks herwerkt en uitgebreid)

* basiscursus electriciteit (6-tal sessies): basisbegrippen electriciteit en toepassingen naar de praktijk voor werkende PT.

* basiscursus theatertechnieken: theoretische en praktische grondslagen van de algemene theatertechnieken, geluids- en belichtingstechniek, veiligheid,...

* cursus licht gevorderden.

* workshops: speciale effecten/ veiligheid voor chef-technici (voorkomingsbeleid, brandveiligheid, tillen van zware lasten,...)/ internet voor teatertechnici /...

Bovenstaande cursussen worden in Culturele centra in heel Vlaanderen gegeven. Zoals bleek uit de enquête (bij de vraag naar bijscholing) is het aantal PT die één of meerdere van deze vormingen heeft gevolgd zeer groot.

Het blijven echter bijscholingen van beperkte en korte duur. En ze richten zich dus tot reeds werkende technici.

d. avond- weekend- cursussen

Een aantal centra /organisaties organiseren kortlopende cursussen rond verschillende onderwerpen.(vooral PA-techniek of geluidstechnieken.) Deze hebben meestal 's avonds en in de weekends plaats. Ze staan meestal open voor iedereen (alhoewel ze zich voornamelijk tot jongeren richten) en er wordt steeds inschrijvingsgeld gevraagd.

* I.C.V.A. v.z.w. (Vormingscentrum voor theater en expressie) in samenwerking met JAJA (Spitaalpoortstraat 50 9000 Gent 09/2292172)

Organiseert sinds een aantal jaar cursussen theatertechniek .

De cursussen zijn bedoeld voor een breed belangstellend publiek waarbij de theater-amateur zeker niet mag worden vergeten.

- Theatertechniek Initiatie : een inleidende cursus over het gebruik van 'licht en geluid' als taal binnen het scenografisch concept van een productie. (10 avonden/ 30 uur)
- Theatertechniek Geluid : vanuit de kennis van de basisapparatuur wordt gewerkt naar een klankontwerp. Komen aan bod: afregelen, monteren, mixen, live-versterking. (10 avonden/ 30 uur)
- Theatertechniek Licht : technisch en artistiek. In het technische gedeelte komen de grootheden en de toestellen waarmee gewerkt wordt aan bod. In het artistiek gedeelte wordt op basis van de eigenschappen van licht gewerkt naar een ontwerp. Het geheel wordt afgesloten met een praktische oefening. (10 avonden / 30 uur).

* IAB (Instituut voor audio- en belichtingstechniek).
(Brasschaatsestwg 308 2090 Kalmthout 003130 2736476)

Een privé-initiatief gehuisvest in Nederland, die sinds afgelopen jaar (1997) gestart zijn met cursussen te organiseren in het Antwerpse (Kalmthout). Zij staan open voor iedereen ,die bereid is het inschrijvingsgeld te betalen.

Er is de mogelijkheid tot het volgen van volgende vorming:

- Cursus 'Sound- reinforcement A': (één avond per week/5 maanden/ prijs: 50 875 BF)
overzicht lessen: geluidsleer/ basis electronica/ electriciteitsleer / filters/ x-overs/ equalisers / directe en indirecte stralers / D.I.'s / microfoons/ versterkers/ luidsprekers/ effecten /...
theoretische lessen worden afgewisseld met praktijkoefeningen.

De cursus wordt afgesloten met een examen.

- 'Sound- reinforcement B' (vervolg op A / voor 'gevorderden') en 'Basis belichtingscursus A' werden voorlopig nog niet in België georganiseerd, maar zullen in de nabije toekomst ook in het Antwerpse plaatsvinden.

De belichtingscursus is "speciaal ontwikkeld voor diegene die werkzaam is of wil zijn in de live belichtingstechniek (zowel rock 'n' roll als theater). In de cursus wordt vooral aandacht besteed aan beeldanalyse, dimmers, lichtcomputers, spots en onderdelen, lampen, bewegend licht, speciale effecten, projectie-technieken, lichtontwerpen en nog veel meer. "

* Een aantal centra/ jeugdhuizen organiseren geregeld weekend –cursussen (van 1 of twee dagen), meestal rond P.A.- techniek of studio-opnames. Ze staan meestal open voor alle geïnteresseerden en er wordt steeds inschrijvingsgeld gevraagd.

o.a. - De Rockfabriek (een centrum ter ondersteuning van jonge muzikanten en

- muziekgroepen. Ze organiseren geregeld weekends (2dagen) rond P.A.- en studietechnieken.)
- Democracy te Gent (weekend cursussen P.A.)
 - De Media Eeklo (weekend-cursussen P.A.- technieken) /
 - De Pianofabriek. (organiseert avondlessen studio-technieken. 8 avonden + 1 dag. Staan open voor iedereen.)
 - etc.....

Conclusie:

Als men bovenstaand aanbod bekijkt is het niet verwonderlijk dat er vraag is naar een degelijke opleiding Podiumtechnieken (zowel vanuit de sector als vanuit geïnteresseerden in het vak.)

Het vak 'al doende leren', een opleiding audio-visuele communicatie (RITS/ Narafi) of de opleiding in De Pianofabriek zijn voorlopig de enige mogelijkheden om PT te worden. En de praktijk wijst uit dat deze zeker niet toereikend zijn om tegemoet te komen aan de vraag naar goede, degelijk opgeleide PT.

e. Stichting opleiding Theatertechnici Nederland

In tegenstelling met Vlaanderen heeft men in Nederland al wel een lange weg afgelegd wat betreft opleidingen podium- en theatertechnieken. Ik probeer hierbij kort de situatie te schetsen.

In 1981 werd er de Stichting Opleiding Theatertechnici (SOTT) opgericht. Met als doelstelling het zo goed mogelijk organiseren van opleidingen op alle niveaus in het vak theatertechniek. Een aantal belangrijke organisaties in de podiumkunsten ondersteunen de SOTT : Vereniging voor Schouwburg en Concertgebouwdirecties, Vereniging van Nederlandse Theatergezelschappen, de Amsterdamse Hogeschool voor de Kunsten, de Vereniging van Theater en Televisieproducenten, de Kunstenbond en de Vereniging voor podiumtechnologie.

Een aantal technici (waaronder Frits van den Haspel) zetten een concept-leerplan in mekaar, waarmee de allereerste bijscholingscursussen van start gaan, de eerste zes jaar wordt les gegeven in het Koninklijk Conservatorium in Den Haag, daarna vooral in de stadsschouwburg Haarlem.

Sinds 1991 bestaat aan de Amsterdamse theaterschool de mogelijkheid om een full-time hbo-opleiding in theatertechniek te volgen .

Vanaf september 1998 gaat een officieel erkende (part-time) mbo- opleiding van start.

THEATERTECHNISCHE OPLEIDING

Toelatingsvoorwaarden: vooropleiding op middelbaar niveau (technisch of kunstonderwijs) of vijf jaar praktijkervaring in de theatertechniek
in selectiegesprek motivatie duidelijk maken.

Studieduur: 4 jaar

- voorbereidend jaar : een periode van intensieve oriëntatie in en rondom het gekozen beroep.
- Hoofdvakstudiefase : 2de en 3de jaar periode waarin de student zich door middel van oefening, training, studie en onderzoek bezig houdt met aspecten van de vakbeoefening. In het derde jaar volgt de student 2 stages : een bij een theater en een bij een gezelschap, aangevuld met lessen en workshops.
- Afstudeerjaar (4de jaar). meewerken aan produkties van andere opleidingen in de Theaterschool.

Inhoud

Algemene theatertechniek/ belichting/ audio-video / organisatie/ ruimte, spel en regie / algemeen vormend.

Een deel van de lessen wordt gegeven door de Technische en Maritieme faculteit van de Hogeschool van Amsterdam: lessen elektronica en werktuigbouw . De Theaterschool neemt de theater(technische) vakken op zich.

4. OPLEIDING PODIUM-TECHNIEKEN : **VISIE OP EEN OPLEIDING**

A. Inleiding

Waarom een opleiding PT ?

De voornaamste reden is dat de sector podium- kunsten in Vlaanderen de laatste jaren sterk is geëvolueerd. In navolging van de ons omringende landen heeft ook hier de sector een sterke professionalisering gekend. Waarbij , door gewijzigde structuren en veranderde werkomstandigheden (bv. een nieuw C.A.O. voor de podiumkunsten / de kans op blijvend werk en degelijke contracten is enorm toegenomen), de mentor-leerling verhouding op het

werkveld (waar de voorgaande generaties PT vooral hun vorming aan te danken hebben) voor een stuk is verdwenen. Door deze professionalisering is het ook niet meer zo evident om via vrijwilligerswerk of relaties in de sector terecht te komen (ook door het weg vallen van de burgerdienst - zeer veel theaters, centra werkten met gewetensbezwaarden om hun technische ploeg te versterken- is er een instapmogelijkheid weggevallen) .

En door de intrede van meer gekwalificeerde apparatuur is het voor een PT zonder voor- of basisopleiding niet meer zo evident om dit materiaal te kunnen bedienen.

Er is dus duidelijk nood aan een opleiding podiumtechnieken in Vlaanderen, en de behoefte manifesteert zich op twee vlakken: enerzijds een degelijk uitgebouwde basisopleiding en anderzijds is er de vraag naar continue en degelijke bijscholingen .

Werk maken van een basisopleiding is hierbij duidelijk prioritair. Om in een verder stadium bijscholingen te organiseren.

De algemene doelstelling van een opleiding is uiteraard mensen op te leiden tot de functie van podium-technicus.

Frits van den Haspel ('studieleider' van de opleiding theatertechnieken / Amsterdam) omschrijft een theater-technicus als volgt:

"een theatertechisch medewerker is iemand die op basis van verworven kennis en inzicht in staat is met behulp van theatertechische middelen een eigen bijdrage te leveren aan de totstandkoming van een theaterproductie c.q. voorstelling. Hij dient in staat te zijn de technische aspecten van productie c.q. voorstelling te organiseren alsmede op het door hem gekozen vakgebied de werkzaamheden voor te bereiden en uit te voeren. "

Een podiumtechnicus wordt iets ruimer gezien als een theatertechicus : een PT kan instaan voor de technische ondersteuning van producties/ voorstellingen van uiteenlopende aard : theater- dans- voorstellingen, concerten, performances, ballet, opera, etc...in principe alles wat zich op een podium kan afspelen.

Bij het inhoudelijk uitwerken van een opleiding staan er een aantal aspecten centraal:

- de opleiding moet polyvalent zijn. De PT moet geen doorgedreven specialist zijn, maar een all-round bagage hebben die hem in staat stelt in een waaier van verschillende situaties te kunnen werken, en die maakt dat hij tegemoet kan komen aan technische vragen, problemen van allerlei aard. (wat niet wegneemt dat, volgens persoonlijke interesse en talenten eenieder de kans moet krijgen zich extra te bekwamen in een bepaald deelgebied)
- de opleiding moet praktijkgericht zijn. Praktische oefeningen en zo praktijkgericht mogelijk leren werken met licht- geluidsmateriaal moet centraal staan. Het is niet de bedoeling een doorgedreven theoretische opleiding te starten. De opleiding moet erop gericht zijn om leersituaties te scheppen die zijn afgeleid uit de praktijk van de PT.

- Naast het meegeven van louter technische bagage moet er duidelijk aandacht besteed worden aan attitudevorming . Flexibel zijn, zelfstandig kunnen werken, correct kunnen omgaan met mensen, ... worden in veel situaties belangrijker ingeschat dan het correct kunnen bedienen van een of ander dimmer of geluids-effekt.

Hoe moet een "ideale" opleiding podiumtechnieken er uitzien ?

Wanneer we even over de grenzen heen kijken en de opleidingen in bv. Nederland en Engeland bekijken dan kunnen we enkel besluiten dat we in Vlaanderen nog een lange weg te gaan hebben. Opleidingen zoals de opleiding theatertechnici in Amsterdam (waar een volledig nieuwe infrastructuur compleet met theaterzalen, studio's, allerhande ateliers,... is neergezet om de opleiding zo professioneel mogelijk uit te bouwen) zijn zeker op korte termijn nog niet realiseerbaar in Vlaanderen.

De bedoeling is dan ook hier een zo realistisch mogelijk beeld te geven van hoe een opleiding PT er zou kunnen/ moeten uitzien.

B. lessenplanning

Deze “lessenplanning” is gebaseerd op de vormingen die BASTT organiseert, de opleiding theatertechnieken SOTT (uit Nederland), de opleiding licht / geluidstechnieken van De Pianofabriek en de resultaten uit de enquête.

Er wordt hier vanuit gegaan dat de opleiding één schooljaar loopt (ook al zouden 2 of 3 opeenvolgende jaren- naar analogie met het hoger onderwijs - niet overbodig zijn .)

1. ALGEMEEN TECHNISCHE VAKKEN

* Electriciteit: Theorie + praktische toepassingen /oefeningen.

- algemeen /basisprincipes: weerstand/ vermogen/ arbeid/ rendement/ geleiders/ elektrische stroomkring/ grootheden / wet van Ohm/ wet van Pouillet/ parallelschakeling en serieschakeling/ metingen/ beveiligingen etc....

-Toepassingen naar podiumtechnieken: drie-fasige systemen (ster, driehoek, 110/220, 220/ 380) vermogenbeheer (faseverdeling, vermogenberekening, berekenen kabels, zekeringen)aarding,generatoren,groepen,reglementering,risico's,veiligheidsnormen, onderhoud, etc....

Ideaal is als deze lessen kunnen doorgaan in een uitgerust 'electriciteits-lokaal' (werkbanken/ voldoende stopkontakten/ meetapparatuur/ soldeerbouten/ generator/ 'klein werkgerief': tangen, schroevendraaiers /etc...)

*Halve dag per week gans schooljaar
aantal uren : 25 X 3 uur = 75 uur*

TOTAAL: 75 UUR

2. THEATERTECHNISCHE VAKKEN

* geluidstechnieken: theorie en praktische toepassingen

- live-versterking (P.A.)
- studio-opname/ montage

(basis- en randapparatuur/'geluid'/ akoestiek/ midi / microfoons/ versterking/ effecten/ compressors/ luidsprekers/ mengtafels/ verbeteren akoestiek in ruimtes/ etc....

+ praktijkoefeningen waarbij de cursisten verdeeld worden in kleinere groepen (van 3 tot 6 mensen)

Noodzakelijk voor deze lessen : een P.A.-installatie voor de live-versterking.

Opnameapparatuur voor de 'opnametechnieken. + een ruimte waar geluidsoverlast maken geen probleem is.

1 dag per week gans schooljaar (1/2 dag 'live-versterking' + 1/2 dag opname)

aantal uren: 25 X 6 uur = 150 uur (inclusief praktijkoefeningen)

* lichttechnieken : theorie en praktische toepassingen

optica (licht? / eigenschappen licht/ reflectie(spiegels, materialen, kleuren,...)/lenzen (eigenschappen lenzen: soorten, combinaties, correcties) / lampen (soorten,...)) kleurenleer/ lichtbronnen en onderhoud/ regelaars/ aansluitingen/ sturingen/ dimmers/ geautomatiseerd, bewegend licht/ lichtplannen/ computers/ ontwerp ...

+ praktijkoefeningen waarbij de cursisten verdeeld worden in kleinere groepen.

Een volledig technisch uitgeruste theaterzaal is een noodzaak.

1 dag per week gans schooljaar

aantal uren: 25 X 6 uur = 150 uur

Praktijkoefeningen (in kleinere groepen)

1/2 dag per week gans schooljaar

aantal uren : 25 X 3 uur = 75 uur

totaal = 225 uren

* theatermechanica

basis rigging / knopen en katrollen / krachten, bewegingen, overbrengingen/ kabels , touwen/ trekken/ toneeltoren/ hydraulica/ pneumatica/ specifieke toepassingen/ onderhoud en veiligheidsvoorschriften etc...

+ praktijkoefeningen waarbij de cursisten verdeeld worden in kleinere groepen.

Uitgeruste theaterzaal

1/2 dag per week / 14 weken

aantal uren: 14 X 3 uur = 42 uur

* audio-visuele techniek

projectietechnieken (schermen /gobo/ overhead/ dia/ grootbeelddia/ film(16 en 35 mm)/ video (video-wall/ projectie/ monitors) + gebruik in theatertoepassingen

Uiteraard aanwezigheid en mogelijkheid tot werken met bovenstaand materiaal

1/2 dag per week / 17 weken

aantal uren : 17 X 3 uur = 51 uur

*decor:

bouw/ schildertechnieken/ materiaalleer/ montage/ afstopping-knoppen/ trekken zichtlijn/
ontwerp maken/ scenografie/ grondplan/ etc...

Aanleren technische vaardigheden noodzakelijk in decorbouw: lassen, houtbewerking,
schildertechnieken,...

Deze lessenreeks moet aanzien worden als een 'initiatie', daar het niet mogelijk is binnen één
schooljaar bovenstaande technieken grondig aan te leren (en men eigenlijk aparte opleidingen
rond elk van bovenstaande technieken kan organiseren).

Een uitgerust 'atelier' (lasposten, houtbewerkingsmachines, etc...).

Halve dag per week gans schooljaar

aantal uren: 25 X 3 uur = 75 uur

* speciale effecten:

rook/ sneeuw/ pyrotechnieken/ ontwerp en sturing van effecten ...

1/2 dag per week / 8 weken

aantal uren: 8 X 3 uur = 24 uur

* veiligheid :

waar zit het gevaar ?/ inschatten van risico's/ algemene veiligheid/ brandscherm/
+brandramen/ noodverlichting/ EHBO + algemene praktijk (brand + blusoefeningen)/ knopen
en de eisen met betrekking tot de veiligheid

Het is noodzakelijk een apart lessenpakket rond 'veiligheid' uit te werken, maar zeker zo
belangrijk is dat er in alle lessen (en dan vooral bij praktische/ technische vakken) continu
gewezen wordt op alle veiligheidsregels en mogelijke risico's.

1/2 dag per week/ 7 weken

aantal uren : 7 X 3 uur = 21 uur

'Licht- decor- ontwerp' heb ik niet apart vermeld , daar dit een onderdeel is van respectievelijk 'lichttechnieken' en 'decor' en in deze lessenreeksen aan bod kan komen.

TOTAAL : 588 UUR

3. ALGEMEEN VORMENDE VAKKEN

* etiquette/ onthaal/ tradities en gewoonten/ communicatievaardigheden :
trainingen betreffende omgang met mensen , inter-kulturele training, attitude -vorming,...

De attitude-vorming van de cursisten is echter iets dat niet zozeer in een apart lesonderdeel moet behandeld worden, maar waar gedurende het ganse schooljaar, door al het begeleidende personeel aan gewerkt moet worden. Op tijd komen, afspraken nakomen, verantwoordelijkheid opnemen, correcte omgang met elkaar, respect voor het materiaal, etc... zijn zaken waar sterk de nadruk op moet worden gelegd , waar ook correct in moet worden opgetreden en die bij niet naleving eventueel gesanctioneerd moeten worden.

Bv. sanctie bij het meermaals te laat aanwezig zijn in de lessen zonder geldige reden, ongewettigde afwezigheid kan schorsing uit de opleiding tot gevolg hebben, etc...

Het maken van duidelijke afspraken hieromtrent bij de aanvang van de opleiding is dan ook noodzakelijk.

1/2 dag per week / 5 weken (2 bij aanvang opleiding/ 2 voor aanvang stage/ 1 bij einde opleiding)
aantal uren: 5 X 3 uur = 15 uur

* sollicitatietraining :

opstellen C.V., aandachtspunten bij sollicitatiegesprekken, aandacht voor attitudes, overzicht tewerkstellingsmaatregelen,...

1/2 dag per week/ 3 weken
aantal uren: 3 X 3 uur = 9 uur

* organisatie:

technische fiches, offertes, wetgeving, vergadertechniek, vaktijdschriften, etc...
aantal uren : 3 X 3 uur = 9 uur

* algemene theaterkennis:

- 'structuur' : overkoepelende organisaties, structuren (culturele centra, gezelschappen,...)
aantal uren: 2 X 3 uur = 6 uur

- geschiedenis theater - teatertechniek
aantal uren: 4 X 6 uur = 24 uur

TOTAAL : 63 UUR

4. TECHNISCHE RONDLEIDINGEN EN STUDIEBEZOEKEN

* theater, cultureel centrum, opera-gebouw, een studio, concertgebouw, VRT, VTM,...

Het bezoeken van bovenstaande 'centra' (in de eerste weken van de opleiding) geeft de cursisten een beeld van hoe het 'werkveld' georganiseerd is en een technische rondleiding (door de techniker van het centrum) geeft hun een beeld over de verschillende technische infrastructuren.

aantal uren : 6 X 3 uur = 18 uur

* beurzen : bezoek vakbeurzen licht- geluidstechnieken :ACF -beurs Heizel, Frankfurt ,...

* opendeurdagen licht- en geluidsfirma's waar regelmatig nieuwe materialen worden voorgesteld.

5. STAGE

* 6- weken stage

Binnen een opleidingsstructuur van de VDAB is een stage van 6 weken mogelijk. Waarbij de cursist full-time meedraait in de technische ploeg van een theater (of cultureel centrum). De cursist wordt gedurende die periode aanzien als een volwaardig werknemer van het centrum, en heeft zich te houden aan de werkregeling geldend in het centrum.

Zoveel mogelijk praktijkervaring kunnen opdoen staat hier uiteraard centraal.

De ervaring van De Pianofabriek leert dat 6 weken eigenlijk een te korte periode is, om de stage echt vruchtbaar te laten zijn. Tegen dat er een zekere vertrouwdheid is met het materiaal en de werking van het centrum, en de cursist taken met meer verantwoordelijkheid zou kunnen krijgen, is de stage afgelopen.

De cursist kan naar eigen interesse en voorkeur een stageplaats kiezen.

6 full-time weken aan het einde van de opleiding (april/ mei)

aantal uren: 6 X 38 uur = 228 uur

TOTAAL: 228 UUR

* Praktijkoefeningen op het werkveld

In de loop van het schooljaar de cursisten met regelmaat (individueel of per twee) het werkveld opsturen om voor een korte periode (een avond, 1 of 2 dagen) mee te helpen aan de opzet van een productie, een repetitie,... In veel gevallen zal het hier gaan om kijk-stages, waarbij de cursist als voorbereiding op de lange stage een beter zicht krijgt op de werking van een technische ploeg en z'n taken.

aantal uren: moeilijk vast te leggen: zo regelmatig mogelijk

6. EVALUATIES

Met regelmaat evaluatie-momenten inbouwen gedurende het schooljaar: toetsen of examens. Zowel voor de theoretische leerstof als de praktische oefeningen.

Eenzijds om de instructeur de mogelijkheid te geven te controleren in hoeverre de gegeven materie is begrepen door de cursisten. En anderzijds om de cursisten aan te zetten tot zelfstudie.

*Een theoretisch examen aan het eind van het schooljaar met een quotering (die al dan niet bindend is voor het uitreiken van een getuigschrift.) In De Pianofabriek wordt geopteerd om de cursist zelf z'n conclusies te laten trekken uit de resultaten van deze examens. Bij een voldoende aanwezigheid in de lessen, een voldoende inzet gedurende het schooljaar en een goede stage-beoordeling wordt steeds een getuigschrift uitgereikt.

* Praktische proeven, die zo nauw mogelijk aansluiten bij de praktijk.

* eindwerk: een mogelijkheid is bv. de cursisten bij aanvang van de opleiding de opdracht te geven een eigen productie voor te bereiden die tegen het einde van het schooljaar moet verwezenlijkt zijn. Een budget wordt hiervoor ter beschikking gesteld aan de groep, samenwerkingen zullen hiervoor moeten worden aangegaan, etc.... Techniek zal uiteraard centraal moeten staan. Alle aspecten rond het opzetten van een podiumgebeuren kunnen hierbij aan bod komen : van promotie tot techniek en van budgetbeheer tot praktische organisatie,.... Het leren organiseren (samenwerken, afspraken maken en nakomen ,...) is hierbij van groot belang.

* Samenkomsten lesgevers: met regelmaat samenkomsten organiseren voor alle lesgevers/ instructeurs waarbij telkens een evaluatie van de cursisten kan worden gemaakt en problemen kunnen worden doorgespeeld. (vb. 4 X per schooljaar : bij aanvang van de opleiding, voor de kerstvakantie, voor de stage en bij het einde van de opleiding.)

C. Concreet

Schooljaar 1999 - 2000

-Start opleiding : eerste maandag van september : 6 september 1999

-5 dagen per week

-6 uren per dag: 9.30 - 12.30 U 13.30 - 16.30 U

-7 maanden : (6/9– 18/12 / 3/1 - 31/3)

uitgezonderd schoolvakanties: herfstvakantie/ kerstvakantie en krokusvakantie.

-stageperiode : begin april tot eind mei 2000. (3/4 - 12/5)

- mei : afsluiten met sollicitatietrainingen, en tegemoet komen aan (technische) problemen die zich gesteld hebben tijdens stageperiode. (15/5 – 2/6)

gepland aantal uren:

- lesuren: 30 uur /week X 25 weken = 750 uur
- stage : 38 uur/week X 6 weken = 228 uur

totaal = 978 uur

D. Doelpubliek

Criteria

Afhankelijk van samenwerkingsverbanden en subsidiërende partners kunnen er een aantal bijkomende criteria gelden.

- * Het voornaamste selectiecriteria moet motivatie/ inzet zijn. PT is een functie waarbij een bepaalde ingesteldheid een must is : de zeer onregelmatige uren, het vele avond- en weekend-werk, het fysiek werk gekoppeld aan technische kennis , artistieke feeling en communicatievaardigheden,... maakt dat het niet voor iedereen evident is om PT te worden.
- * leeftijd: minimum 18 jaar maximum : geen beperkingen
- * geen beperkingen naar geslacht.
- * nationaliteit: geen beperkingen
- * kennis nederlands

- * vereiste voorkennis/ ervaring : aansluitend bij inzet, motivatie is het aangewezen dat de cursist een voorgeschiedenis kan aantonen, waaruit een interesse voor het vak blijkt (bv vrijwilligerswerk in een theater,) een minimum aan technische feeling.
- * opleidingsniveau: geen beperking .
- * uitkeringsgerechtigd werkloos of bestaansminimumtrekker zijn

Aantal cursisten:

De ervaring leert dat 12 cursisten per opleiding een ideaal aantal is (vooral met oog op praktijkoefeningen waarbij de groep zeker niet groter mag zijn.)
Rekening houdend met het feit dat er steeds een aantal cursisten afhaken is het een optie om met 15 of 16 cursisten te starten.

Selectie

Er kan van uitgegaan worden dat het aantal geïnteresseerden voor de opleiding ruimschoots het aantal plaatsen zal overstijgen (voor de opleiding in De Pianofabriek, zijn er jaarlijks tegen de 100 kandidaten).

Een selectie maken zal dus noodzakelijk zijn

Mogelijkheden :

- vragenlijst en inschrijvingsformulieren : een eerste selectie kan gebeuren op basis van een vragenlijst, waarbij er gepeild wordt naar redenen waarom men deze opleiding wil volgen, gedane studies, beroepsverleden, etc...
- selectiegesprek: alle kandidaten worden uitgenodigd voor een gesprek, waarbij , weeral, vooral naar motivatie wordt gepeild. Presentatie, mondigheid en voorkomen kunnen ook beoordeeld worden .
- technische proef : een technische proef kan uitgewerkt worden , waaruit de technische voorkennis moet blijken. (indien er een technische voorkennis verwacht wordt.)

Recruterings en selectie van de kandidaten kan in samenwerking met de VDAB gebeuren.

E. Lesgevers

De degelijkheid van een opleiding hangt voor een zeer groot deel af van de deskundigheid van de instructeurs/ lesgevers.

* Noodzakelijk is ,dat het mensen zijn die zelf (nog) actief zijn in de sector en voldoende feeling hebben met het werkveld. Enerzijds om zo praktijkgericht mogelijk te kunnen lesgeven, anderzijds vanwege de noodzaak op de hoogte te zijn van nieuwe evoluties, materialen,... De te geven materie betreft géén droge boekenwijsheid.

* Uiteraard moet de lesgever de te geven materie zelf volledig beheersen, maar hij moet ook de nodige pedagogische en didactische bekwaamheden bezitten om deze materie te kunnen overbrengen.

* Enerzijds is het noodzakelijk dat er een aantal vaste leerkrachten/ instructeurs zijn die gedurende het ganse schooljaar de cursisten opvolgen, begeleiden, anderzijds moet er zeker voldoende ruimte zijn om gastdocenten aan bod te kunnen laten komen. (mensen die een specialisatie hebben in een bepaald vakgebied en die gedurende een of meerdere lessen komen doceren over deze specialisatie.)

M'n eigen ervaring leert dat het geen gemakkelijk opdracht is instructeurs te vinden die én bekwame technici zijn én goede lesgevers én tijd en/ of 'goesting ' hebben om les te geven.

Het 'hoe lesgeven' is uiteraard ook een kunde die men opbouwt door ervaring. Het is dan ook aangewezen in eerste instantie te polsen bij de reeds bestaande initiatieven die vorming geven rond PT (BASTT, De Pianofabriek, RITS,...).

Zoals reeds eerder gezegd is het belangrijk om regelmatig samenkomsten te organiseren met alle lesgevers, niet alleen om de vorderingen van de cursisten te evalueren maar ook om alle lessen zoveel mogelijk op mekaar af te stemmen en te laten aansluiten en onderling informatie te kunnen uitwisselen.

F. Coördinator/ opleidingsverantwoordelijke

De taken van de coördinator zijn zeer uiteenlopend. In principe staat hij/ zij in voor de verwezenlijking en het goede verloop van de opleiding.

Dit betekent:

- * indienen van aanvragen voor het verkrijgen van de noodzakelijke erkenningen/ subsidies.
- * contacten met instanties, overkoepelende organisaties, subsidiërende partners, overheden,....
- * samenstellen lessenplanning. praktische organisatie van de lessen : lokalen, infrastructuur, lesgevers,...
- * zoeken van lesgevers/ instructeurs : afspraken en overeenkomsten.
- * zoeken van stageplaatsen/ praktijkoefeningen op het werkveld voor de cursisten: praktische afspraken en overeenkomsten. Waken over het goede verloop van de stages.
- * Budgetering en begroting
- * dagdagelijkse administratie
- * afspraken naar cursisten : aanwezigheden, te laat komen, ...

- * opzetten van eventuele samenwerkingsverbanden met derden.
- * samenkomsten lesgevers organiseren en begeleiden
- * activiteiten- en evaluatieverslagen opmaken
- * promotie, recruitering en selectie van cursisten
- * doorstroming van cursisten naar arbeidsmarkt : contacten met werkveld, begeleiden van cursisten.
- * etc...

G. infrastructuur

Er moet uiteraard een locatie voorhanden zijn om de opleiding te laten doorgaan en zowel wat betreft lokalen, cursussen, technische en didactische materialen stellen er zich heel wat eisen.

- * De opleiding moet zeker een thuisadres krijgen. Waar een secretariaat gevestigd is (de coördinator zijn 'bureau' heeft); telefoon, fax , kopieerapparaat, P.C....aanwezig zijn.

- * Een lokaal voor de meer theoretische lessen/ algemene vakken. Met uiteraard stoelen, tafels, een bord , ...Overhead- en dia- projector, video/ TV zijn veelgebruikte en noodzakelijke attributen .

- * een uitgeruste theaterzaal voor de lessen lichttechniek ;de lessen mechanica ;de lessen veiligheid; de lessen speciale effecten,...: met een volledige technische infrastructuur: (trekkenwand, toneeltoren, dimmers, mengpaneel, etc ...etc...)

Een theaterzaal die ongeveer twee dagen per week ter beschikking kan staan van de opleiding .

* geluidstechnisch materiaal: enerzijds een studio (voor opnametechnieken) anderzijds een P.A.-installatie voor live-versterking (te gebruiken in een ruimte waar het maken van geluids-overlast geen probleem is)

* atelier voor de lessen decorbouw: met aanwezig materiaal : las-post/ houtbewerkings-machines . Eventueel een decoratelier van een theatergezelschap.

* een uitgerust lokaal voor de lessen electriciteit (met aanwezig materiaal: werkbanken, voldoende stopkontakten, soldeerbouten, schroevendraaiers, tangen, generator, meetapparatuur,etc...)

opmerking : Hoe dichter bovenstaande lokalen/ ateliers bij mekaar gehuisvest zijn hoe beter (om nog maar te zwijgen van de luxe als alles geconcentreerd is in één gebouw).

* cursussen :er zijn een aantal naslagwerken te koop, deze zijn echter meestal zeer duur (voor wat ze waard zijn.) Ideaal is dat elke instructeur in kwestie over zijn vakgebied een eigen cursus maakt (die meestal een combinatie is van zelfgeschreven teksten, copies uit naslagwerken en catalogici), die de cursist aanvult met eigen notities.

* Een bibliotheek aanleggen met alle mogelijke naslagwerken en publicaties betreffende podiumtechnieken (+ vaktijdschriften) die ter inzage liggen (met mogelijkheid tot ontlening) aan de cursisten .

H . mogelijke samenwerkingsverbanden:

a. het 'werkveld'

* Theaters/ schouwburgen/ culturele centra....

- Stageplaatsen voor de cursisten: zowel voor de 6-weken stage, als voor de praktijkoefeningen op het werkveld.
- Bezoeken en technische rondleidingen
- Gebruik infrastructuur en materialen

* Privé- firma's:

Er bestaat zeker een bereidheid vanuit privé-firma's om mee te werken aan een opleiding . Samenwerking kan mogelijk zijn op verschillende vlakken:

- De meeste firma's zijn zeker bereid nieuw materiaal dat op de markt gekomen is te komen voorstellen; het ontlenen van allerhande materialen (die te duur of niet noodzakelijk genoeg zijn om zelf aan te kopen); het gaan bezoeken van firma's: technische rondleidingen,.....
- Voor de aankoop van materiaal kunnen er voor een opleiding zeker aanzienlijke kortingen verkregen worden + bijkomende afspraken gemaakt worden (bv. gratis of tegen voordeeltarieven ander materiaal huren.)
- Mogelijke stageplaatsen.

b. andere opleidingsinitiatieven

* De Pianofabriek.

Zoals reeds gezegd loopt er in De Pianofabriek een beroepsopleiding licht- geluidstechnieken in samenwerking met VDAB en BGDA (Brusselse dienst voor arbeidsbemiddeling).

De meeste aandacht gaat hierbij naar geluidstechnieken.

Een opleiding podiumtechnieken is dan ook complementair aan deze opleiding, ondanks de vele overeenkomsten.

Een koppeling , samenwerking lijkt me gunstig voor beide opleidingen.

Dit kan gaan tot het gezamenlijk indienen van aanvragen bij subsidiërende instanties, het gezamenlijk aankopen en gebruiken van materialen, het onderling uitwisselen van informatie, cursussen, het doorverwijzen van cursisten (naar gelang hun respectievelijke interesse voor enerzijds 'geluid' of anderzijds 'licht') etc...

* BASTT

Bezitten een jarenlange ervaring op het gebied van bijscholingen, vorming rond licht-geluidstechnieken. Zowel voor het verder uitwerken van de lessenplanningen, het gebruik/ samenstellen van cursussen, de ervaring/ know-how in het lesgeven, etc... zou een samenwerking enkel ten gunste kunnen komen van de opleiding.

Bij het, in een verder stadium, organiseren van bijscholingen zijn zij uiteraard de ideale partner.

*andere vormings- en opleidingsinitiatieven (RITS, ICVA,...)

voor uitwisseling cursussen, materiaal, lesgevers, doorspelen info, etc....

b. overkoepelende organisaties

Een legitimatie van de opleiding door en een ondersteuning van overkoepelende organisaties zowel aangaande techniek (BASTT, OISTAT,...) podiumkunsten (VDP, FEVECC, Sociaal fonds voor podiumkunsten,...) als opleiding en tewerkstellingsprojecten (OOTB voor Brussel,...) is noodzakelijk .

5. BEGROTING

Op jaarbasis.

Het budget voor een opleiding hangt uiteraard in grote mate af van de samenwerkingsverbanden die kunnen worden opgestart.

- personeelskost: - coördinator/opleidingsverantwoordelijke: full-time (voor dagdagelijkse administratie,opvolging en afspraken, zoeken stageplaatsen etc...)

loonkost: 1 200 000 BF

-instructeurs-kost: (250 'lesdelen' van 3uur tegen een gemiddelde bruto vergoeding van 5000 BF)

1 250 000 BF

- <u>werkingskost:</u> (telefoons, kopies, postzegels, kleine aankopen,)	200 000 BF
- <u>didactisch materiaal :</u> (aankopen materiaal voor lessen electriciteit/decor/cursussen/etc....) (net zoals voor een investeringskost of kosten infrastructuur zal dit sterk afhangen van de samenwerkingsverbanden)	500 000 BF
- <u>investeringskost</u>	BF
- <u>infrastructuur</u> ('huur' lokalen, materiaal)	300 000 BF
<u>TOTAAL</u>	3 450 000 BF

6. SUBSIDIERINGSMOGELIJKHEDEN

a. V.D.A.B. (Vlaamse dienst voor arbeidsbemiddeling)

* organiseert beroepsopleidingen in eigen beheer

* gaat projectmatige overeenkomsten aan met 'derden' voor het organiseren van opleidingen:

Zowel investeringskosten, personeelskosten als werkingskosten kunnen hierbij gefinancierd worden. Er worden geen eisen gesteld wat betreft co-financiering.

De 'derde' kan een eigen 'programma' uitwerken en uitvoeren onder administratief en technisch toezicht van de VDAB. Recruiting/ selectie en begeleiding van de cursisten gebeurt in samenwerking. Samenwerkingen wat betreft gebruik infrastructuur, lesgevers,... kunnen mogelijk zijn.

In overeenkomst wordt bepaald hoeveel cursisten de 'derde' een opleiding geeft, alsook het aantal opleidingsuren.

De opleiding moet zich wel richten tot volledig uitkeringsgerechtigd werklozen of bestaansminimumtrekkers.

De cursisten krijgen 40 BF (bruto) per gevolgd opleidingsuur + verplaatsingskosten (thuisadres- opleidingscentrum) terugbetaald.

Het RDBB (regionale dienst beroepsopleiding Brussel , vertegenwoordigd door Dhr. De Meyer) gaat een eventuele aanvraag zeker in overweging nemen.

* Kan opleidingen van derden opnemen in hun basisprogrammatie (jaaroverschrijdend)

Maakt de opleiding 'bestendig'. Er moet geen jaarlijkse aanvraag worden ingediend.

b. Hefboomkrediet – innovatieopleidingen

'veranderende kwalificaties van werkenden.'

"De Vlaamse regering en de sociale partners stelden dat een krachtige investering in permanente vorming en kennisweerbaarheid noodzakelijk is. Werknemers bevinden zich in een steeds evoluerend en veeleisender werkklimaat, waardoor ze genoodzaakt zijn zich bij te scholen. Vooral de werkzoekenden met een lage of verkeerde scholing hebben nood aan verbetering van hun arbeidskwalificaties.

Deze voornemens werden concreet vertaald in een subsidiemaatregel waarvoor een budget uitgetrokken wordt van 655 miljoen BEF.

Naast bestaande opleidingen wil de Vlaamse regering opleidingsprojecten van ondernemingen of sectoren steunen die een product- of procesvernieuwing begeleiden omdat deze de competitiviteit ten goed komen.

Bedrijven, instellingen en organisaties die de nood aan opleiding kunnen aantonen, komen in aanmerking voor een toelage (uitgezonderd opleidingsverstrekkers en de openbare sector).

De extra Vlaamse middelen moeten ertoe leiden dat er meer opleidingsprojecten worden uitgevoerd en dat ze mee gefinancierd worden door de sectoren, het Europees sociaal fonds en de bedrijven zelf.

De opleiding moet het persoonlijk kapitaal aan vaardigheden en werknemers, werkzoekenden en zelfstandigen versterken zodat hun kansen op de arbeidsmarkt versterkt en vernieuwd worden.. “

Ik denk dat er hier zeker kansen zijn om een ‘opleidingsproject podiumtechnieken’ als ‘hefboomproject-innovatieopleiding’ erkend te krijgen.

Een eerste indieningsronde werd op 30 april '98 afgesloten, de formulieren voor een tweede indieningsronde zijn in aanmaak, er is nog geen datum bepaald tegen wanneer nieuwe aanvragen moeten ingediend worden.

info: Katrien Houben 02/5533689
Eva Baudouin 02/5534454

* Europees sociaal fonds (E.S.F.)

a. doelstelling 3

Doelstelling 3 van het ESF wil de langdurige werkloosheid bestrijden en de doorstroming van bepaalde risicogroepen (laaggeschoolden, migranten, vrouwen, werklozen, gehandicapten,...) naar de arbeidsmarkt bevorderen.

De methodiek van doelstelling 3 is gebaseerd op het aanbieden van een integraal traject. Dit is een traject dat alle fasen omvat die nodig zijn om een werkzoekende (opnieuw) rijp te maken voor de arbeidsmarkt: instap en oriëntatie/ vooropleiding en beroepsopleiding/ begeleiding naar de arbeidsmarkt/ hulp bij indienstneming/ begeleiding op de werkplaats.

Geïnteresseerde organisaties kunnen een project indienen dat één of meerdere fasen van een traject aanbiedt . (de meeste trajecten worden verzorgd door een partnerschap van verschillende organisaties die professioneel bezig zijn met beroepsopleiding, begeleiding en tewerkstelling.) Deze traject-werking is onontbeerlijk om in aanmerking te komen voor een

eventuele subsidie. En maakt dus dat samenwerking met verschillende andere opleidingsorganisaties onontbeerlijk is.

Belangrijk is ook het (te bereiken) doelpubliek. Er worden 4 zwaartepunten gelegd:

1. laaggeschoolde, langdurig werklozen (min. 10 maand werkloos/ minder dan hoger secundair onderwijs)
2. laaggeschoolde jonge werkzoekenden (jonger dan 25 jaar/ minder dan hoger secundair)
3. personen bedreigd met uitsluiting van de arbeidsmarkt (gehandicapten, migranten, ex-gedetineerden, politiek vluchtelingen bestaansminimumtrekkers, zeer langdurig werklozen.)
4. vrouwen in het kader van het gelijke kansen beleid.

De Europese commissie betaalt minimum 25% en maximum 45% van de subsidiabele kosten. Een co- financiering van andere 'overheidsinstanties' is dus noodzakelijk.

Het ESF is een opleidingsfonds en financiert geen 'structuren': enkel verantwoorde kosten die effectief verband houden met de opleiding zijn subsidiabel

Aanvragen moeten ingediend worden voor eind september '98 voor projecten die in 1999 van start gaan.

contactpersonen:

02/5534443 Annemie Roets

02/5534431 David Mellaerts

02/5534421 Caroline Meyers; Ann Verreth.

b. doelstelling 4 van het Europees Sociaal fonds.

Doelstelling 4 subsidieert projecten voor werknemers die met de werkloosheid bedreigd worden als gevolg van belangrijke veranderingsprojecten in hun onderneming. Het doel is te voorkomen dat die werknemers werkloos worden door hun kwalificaties aan te passen aan de nieuwe eisen op de arbeidsmarkt.

Welke projecten komen in aanmerking:

- Onderzoek naar veranderingsprocessen in ondernemingen en de gevolgen ervoor voor de kwalificatie behoeften op de arbeidsmarkt.
- ontwikkeling van opleidingen die innoverend zijn qua inhoud, instrumenten of aanpak.
- pilootacties voor het kleinschalig testen van die opleidingen.
- opleiding van werknemers die met werkloosheid worden bedreigd.

De Europese commissie betaalt maximum 45% van de subsidiabele kosten.

De aanvraag moet worden ingediend minimum 3 maanden voor de actie opstart.

Ik denk dat er hier zich mogelijkheden stellen: vooral als 'opleiding die innoverend is qua inhoud en aanpak.' (daar er nog geen opleidingen PT bestaan).

meer info: 02/5534434 Louis Vervloet
02/5534383 Stefaan Rijckewaert.

Meer informatie over bovenstaande en andere subsidieringsmogelijkheden zijn te vinden op internet op <http://www.Vlaanderen.be/ned/sites/werk/index.htm>

7. STUURGROEP

In eerste instantie was het de bedoeling reeds een stuurgroep samen te stellen ter begeleiding en ondersteuning van deze 'studie'.

Dit is niet gebeurd. Het leek reëler een stuurgroep samen te brengen na voltooiing van dit werk. Waarbij de ideeën die in deze studie naar voor komen ter discussie kunnen gebracht worden.

De stuurgroep moeten mensen samenbrengen die de verschillende betrokken partijen bij een eventuele opleiding vertegenwoordigen + mensen die over voldoende ervaring, visie over de materie beschikken.

8. BESLUIT

Over de wenselijkheid om een opleiding podiumtechnieken op te starten lijkt me geen discussie te bestaan.

Er is duidelijk vraag/ nood naar een langer lopende, degelijk uitgebouwde opleiding.

De sector vraagt om beter opgeleide mensen : polyvalentie, flexibiliteit, voldoende technische bagage wat betreft licht, geluid en elektriciteit , en sociale vaardigheid worden als belangrijkste eigenschappen van een goede podiumtechnicus beschouwd.

De mogelijkheid tot doorstroming naar werk na een opleiding zijn zeker reëel .(70 vacatures in het komende jaar).

Ook al bestaan er initiatieven die vormingen verwant aan PT organiseren ; een degelijk uitgebouwde langer lopende opleiding PT is er Vlaanderen/ Brussel nog steeds niet.

Kandidaten om de opleiding te volgen zullen er zeker voldoende zijn. (Alle bestaande initiatieven om vorming rond PT te volgen worden overspoeld door aanvragen).

September 1999 vooropstellen als streefdatum om de opleiding van start te kunnen laten gaan moet haalbaar zijn.

Een erkenning als 'hefboomproject - innovatieopleiding' kan tot de mogelijkheid behoren. Er kan gerekend worden op een eigen financiële inbreng van het Sociaal Fonds voor Podiumkunsten.

Het voornaamste probleem is een "onderdak" vinden voor de opleiding. Enerzijds een centrum dat bereid is een secretariaat te huisvesten en anderzijds een theater/ schouwburg waar voor ongeveer 2 dagen in de week praktijklessen kunnen gegeven worden. Maar een voorbereidingsperiode van bijna 12 maanden moet ruimschoots voldoende zijn om een opleiding op poten te zetten.

Studie 'opleiding podiumtechnieken'
Pascal Verreth
Fortstraat 35
1060 St. Gillis
02/5400170
02/5400176
september 1998

ONKOSTEN

- verplaatsingen:

* Brussel/Antwerpen (H/T) 2/4/98 gesprek met Dirk Van Hauten 100 km X 8 = 800 BF

*Brussel/Gent/St. Lievens Houtem 4/5/98 voorstelling enquête samenkomst "lesgevers"
Minard Gent

70 km X 8 = 560 BF

*St. Lievens Houtem/Antwerpen (H/T) 27/9 voorstelling enquête Sociaal fonds
120 km X 8 = 960 BF

* 2 tramritten Brussel: VTI 100 BF

totaal 2 420 BF

- telefoon (forfetair bedrag) **500 BF**

TOTAAL

2 920 BF

Gelieve te storten op rekeningnummer : 930 0033320 16
op naam van Pascal Verreth
Hauwerzele 81
9520 St. Lievens Houtem.

EXEPTIONELE PREMIE

Berekening door SFD Erkend Sociaal Secretariaat

DE PIANOFABRIEK
Par. Com. RSZ Code 200 011
Omvang onderneming < 10 werknemers

werknemer : Pascal Verreth
statuut : Bediende
burgerlijke staat : Ongehuwd
personen ten laste : Valide kinderen : 1

Netto **50 000 BF**

Voorheffing + 30 788 BF

Belastbaar	80 788 BF	
RSZ Werknemer	<u>+ 12 147 BF</u>	(13,07 %)
Bruto	92 935 BF	
RSZ	<u>+ 30 594 BF</u>	(32,92 %)

Loonkost 123 529 BF

SCHULDVORDERING

**aan : Sociaal Fonds voor Podiumkunsten
Meistraat 2
2000 Antwerpen**

Betreffende : Studie Opleiding Podiumtechnieken. "Verwerking Enquête/ studie betreffende organisatie van een opleiding " door Pascal Verreth van de De Pianofabriek

In opdracht van het Sociaal Fonds voor Podiumkunsten.

Volgens overeenkomst voor het nettobedrag van 50 000 BF.

Bruto loonkost : 123 529 BF (zie bijlage voor de berekeningswijze)

Te storten op rekeningnummer **438 9232561 21**
op naam van v.z.w. De Pianofabriek
Fortstraat 35
1060 St. Gillis

Geert Steendam
Centrumverantwoordelijke